

Володимир Мономах



Ви вже знаєте, що Ярослав Мудрий мав п'ятеро синів: Ізяслава, Святослава, Всеволода, Ігоря і Володимира. Між тих синів поділив він цілу Україну на п'ять уділів, а ще шостий уділ, Галичину, дав своєму внукові Ростиславові, синові Володимира.

На жаль, сини Ярослава Мудрого не жили по батьківській смерті в згоді так, як того бажав їх славний батько. Вони відразу почали між собою воювати, і тим скористалися нові вороги України — половці, що прийшли тоді з-над Каспійських степів.

По смерті Ярослава князував у Києві його найстарший син Ізяслав. Він часто воював з братами Святославом і Всеволодом, закликаючи на допомогу навіть польського короля Болеслава II Сміливого, який був його швагром.

Київським князем по смерті Ізяслава став його молодший брат Всеволод. Мав він багато клопоту з половцями. Всеволод остаточно віддав Галичину синам Ростислава — Василькові і Володареві.

По Всеволоді князував у Києві Святополк, син Ізяслава. За його часів половці так уже їларпали Україну, що треба було піти на них війною. За порадою Всеволодового сина, князя Володимира Мономаха, зібралися всі князі в ПОЗ році, рушили війною на половців і розгромили їх.

Після смерті Святополка кияни запросили Володимира на князівський престол. Його згідливість і хоробрість знали всі і сподівалися, що він знову зміцнить Україну так, як його дід — Ярослав Мудрий і прадід — Володимир Великий.

Надії киян і цілої України здійснилися. Володимир князував дуже розумно й справедливо та обороняв край од половців та інших ворогів. Він знову зібрав у своїх руках всі українські землі, крім Галичини, де тоді вже князували самостійно галицькі князі з роду Ростислава. З половцями воював Володимир понад вісімдесят разів і взяв у полон триста половецьких князів; відтоді половці служили вже українським князям. Любив він правду і щодня сам судив людей на своєму дворі; а суд його був справедливий. Мономах заступався за убогих і слабих перед багатими й сильними. Так само не дозволяв, щоб князі билися або сварилися між собою. Щоб злучити всі українські сили проти ворогів, Володимир скликав два рази всіх князів на з'їзд. На тих з'їздах князі присягали на Євангеліє і цілували хрест, що житимуть у згоді між собою. Це дуже зміцнило українську державу. Слава про Мономаха йшла по всіх краях. Кажуть, що грецький імператор Костянтин Мономах прислав йому дорогі дарунки, між якими був золотий вінець з хрестом зверху. Цей вінець називався “ шапкою Мономаха” і тому й князя Володимира назвали Мономахом. Він мав до цієї назви право ще й тому, що його мати була дочкою грецького імператора Мономаха,

Володимир Мономах князував у Києві 12 літ і вмер 1125 року. Його поховали у церкві св. Софії в Києві. Умираючи, він залишив своїм синам заповіт, поучаючи, як мають чесно і згідно жити, щоб рідний край зріс і зміцнів. Він пише в тому заповіті так: «Більш над усе майте страх Божий. Не лінуйтеся, не покладайтесь на бояр і на воевод — а самі доглядайте за всім. Шануйте старого чоловіка, як батька, а молодого, як брата. Будьте справедливими суддями, присяги не ламайте. Гостей і послів вітайте, як не дарунками, то напоями, бо вони по чужих землях несуть добру і злу славу. Не забувайте того, що знаєте, а чого не знаєте, того начайтесь».

Постать Володимира Мономаха, поруч Володимира Великого і Ярослава Мудрого, належить до найсвітліших в історії українського народу.



www.CYM.org